

تجلی قرآن در سیره حضرت فاطمه زهرا(س)

نشست تخصصی ویژه ایام شهادت ام ابیها؛ حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهرا(س) با حضور سه نفر از محققان و استادان دانشگاه تبریز در بنیاد ایرانشناسی آذربایجان شرقی برگزار شد.

نشست تخصصی ویژه ایام شهادت ام ابیها؛ حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهرا(س) با حضور سه نفر از محققان و استادان دانشگاه تبریز در بنیاد ایرانشناسی آذربایجان شرقی برگزار شد.

به گزارش ایکنای آذربایجان شرقی، نشست تخصصی ویژه ایام شهادت ام ابیها؛ حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهرا(س) با حضور «ساجده محمدی عارف»، «فاطمه کاظمیه» و «سمیه عاقل نهند» از محققان و استادان دانشگاه تبریز ۲۴ آبان ماه در بنیاد ایرانشناسی استان برگزار شد.

ساجده محمدی عارف، عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز در این نشست، با محوریت «تجلی در سیره اخلاقی و عبادی حضرت زهرا(س)» اظهار کرد: مفهوم تجلی در عرفان، نمود ظهور حق در عالم هستی است و حضرت زهرا(س) تجلی تام الهی در مقام عمل و اخلاق به شمار می آید. سیره آن بانوی بزرگوار، مظهر کامل آیات قرآن کریم است و در تمام ابعاد زندگی ایشان، آثار عصمت، تقوا و بندگی خداوند جلوه گر است.

وی افزود: نخستین پایه در مسیر انسان سازی از نگاه حضرت زهرا(س)، معرفت الله است. عبادت خالصانه و شب زنده داری های ایشان نشان دهنده شناخت عمیق نسبت به خداوند است؛ چنان که قرآن کریم در وصف بندگان خاص الهی می فرماید: «وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا».

محمدی عارف با تأکید بر جایگاه صدق و ولایت پذیری در شخصیت حضرت زهرا(س) گفت: آن حضرت در گفتار و کردار، تجسم راست گویی و وفاداری بود و به همین سبب، لقب «صدیقه» یافت. قیام ایشان در دفاع از ولایت امیرالمؤمنین(ع) نمونه ای درخشان از صدق ایمان و ایستادگی در مسیر حق است.

این استاد دانشگاه تبریز با اشاره به مدیریت منزل و تربیت فرزندان در سیره فاطمی تصریح کرد: حضرت زهرا(س) با خلق نیکو، خانه را کانون آرامش و عبادت ساخت و با عمل به آیه شریفه «قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا»، الگویی جاودانه برای زنان مؤمن و خانواده های مسلمان ارائه داد.

وی افزود: سیره فاطمی، تجلی عینی قرآن در زندگی است و همان گونه که پیامبر(ص) فرمودند، قرآن و اهل بیت از یکدیگر جدانشدنی نیستند. نقش حضرت فاطمه(س) در شکل گیری هویت زن مسلمان

فاطمه کاظمیه، عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز نیز در ادامه این نشست با درود به روح مطهر شهدا و تسلیت ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا(س)، این ایام را روزهای اندوه اهل دل و یاد مظلومیت بانویی دانست که گل سرسبد خلقت و چراغ هدایت انسان هاست.

وی با اشاره به شهدای اقتدار افزود: این شهدا و مادران صبورشان، که حضرت فاطمه(س) را الگوی خویش قرار داده اند، با ایمان، صبر و استقامت خود، عزت و پیروزی را برای جامعه اسلامی به ارمغان آورده اند.

کاظمیه با تأکید بر جایگاه بی بدیل حضرت فاطمه(س) در شکل گیری هویت زن مسلمان گفت: نقش آن حضرت مجموعه ای از فضایل و مسئولیت هاست که از بستر تاریخی اسلام برخاسته و امروز می تواند الگویی الهام بخش برای بازتعریف هویت زن مسلمان در دنیای معاصر باشد. ایشان در عین حال که دختر پیامبر(ص) و همسر امیرالمؤمنین علی(ع) است، نقش های خانوادگی، اجتماعی و دینی را به صورت هماهنگ در شخصیت خود متجلی ساخته است.

این استاد دانشگاه سه محور اصلی هویتی برگرفته از سیره حضرت فاطمه(س) را چنین برشمرد و اظهار کرد: معنویت و تقوا ایشان نماد مراقبت معنوی و التزام دینی است و بر رابطه مستقیم زن با خدا و ارزش های اخلاقی تأکید دارد. مادری و خانواده حضرت فاطمه(س) در نقش همسر و مادر، الگویی از محبت، کرامت و مسئولیت پذیری ارائه کرده که هویت زن مسلمان را با

عشق و تعهد در خانه و اجتماع پیوند می زند. مقاومت و مطالبه گری اجتماعی حضور آگاهانه و اعتراض عالمانه ی آن حضرت در دفاع از حق، نشانه ای از امکان و مشروعیت نقش آفرینی سیاسی و اجتماعی زنان در جامعه اسلامی است.

وی با تأکید بر نقش نهاد خانواده، آموزش و رسانه در انتقال الگوهای فاطمی گفت: پیوند میان سنت و انتخابگری فردی و تقویت گفت و گوی میان نسلی می تواند مسیر تعامل آموزه های فاطمی با نیازهای امروز زنان را هموار سازد و از چالش های هویتی در جوامع اسلامی بکاهد.

بررسی مواضع سیاسی حضرت زهرا(س) در بحران های پس از رحلت پیامبر (ص)

سمیه عاقل نهند، استاد دانشگاه و مدرس حوزه علمیه تبریز نیز در سخنانی با موضوع «مواضع سیاسی حضرت زهرا(س) در بحران های زمانه» اظهار کرد: پس از رحلت پیامبر اکرم(ص)، فضای مدینه دچار آشفتگی و بحران شد و جامعه نوپای اسلامی در معرض انحراف و فتنه های خطرناک قرار گرفت. در چنین شرایطی، بار سنگین دفاع از حقیقت و صیانت از اسلام ناب بر دوش امیرالمؤمنین(ع) و حضرت فاطمه زهرا(س) قرار گرفت؛ چنان که امام علی(ع) با صبر و سکوت حکیمانه و حضرت فاطمه(س) با اعتراض آگاهانه و شهادت مظلومانه، روزهای تلخ و پرآشوب پس از رحلت را مدیریت کردند.

وی با اشاره به هدف پژوهش خود گفت: این تحقیق با رویکرد تحلیلی-توصیفی و روش کتابخانه ای، به بررسی نقش سیاسی و مواضع اجتماعی حضرت زهرا(س) پس از رحلت پیامبر اکرم(ص) پرداخته است.

استاد دانشگاه و مدرس حوزه علمیه تأکید کرد: آن حضرت نه تنها یک بانوی عبادت پیشه، بلکه کنشگری آگاه و فعال در صحنه سیاست اسلامی بود.

عاقلی نهند در تبیین نتایج پژوهش افزود: حضرت زهرا(س) در دو عرصه گفتاری و رفتاری با مواضعی روشنگرانه، نقش محوری در تبیین حقایق و دفاع از امامت ایفا کرد. خطبه های سیاسی و اعتقادی ایشان، از جمله خطبه فدکیه، نمونه ای از جهاد تبیین و روشننگری در برابر تحریف حقایق بود. در بعد رفتاری نیز، اقداماتی چون اعتراض سیاسی، اعتراض مردمی، تشییع شبانه و پنهان ماندن مزار شریف ایشان نمادی از اعتراض دائمی به انحراف از مسیر ولایت تلقی می شود.

این استاد حوزه و دانشگاه اظهار کرد: سیره سیاسی حضرت زهرا(س) نشان می دهد که آن بانوی بزرگ، نه تنها الگوی عفاف و عبادت، بلکه پیشگام در بصیرت افزایی و دفاع آگاهانه از حق بود و با مواضع حکیمانه خود، بنیان بصیرت سیاسی و ولایی را در جامعه اسلامی پایه گذاری کرد.